

הלכות סוכות - ח

מתנה על מנת להחזיר בד' מינים

שו"ע סי' יד

ג שאלה כשהיא מצוייצת מברך עליה מיד.

ט"ז שם סק"ה

קשה לי למה פסלינן ביום א' דסוכות ליטול לולב השאול מחבירו משום דבעינן לכם, אמאי לא נימא כיון שידוע שאי אפשר לו לצאת ידי חובתו אלא אם כן נתנו לו במתנה על מנת להחזירו, ודאי נתכוין על זה ... קושיא זאת מכריחנו לחוש לספק ברכות ושלא לברך על טלית שאולה מצוייצת.

מ"א שם ס"ק ח

כששאלו בדעת, הוה ליה כאלו נתנו לו במתנה על מנת להחזיר וכמ"ש הרא"ש, והוא הזין בלולב, אם השאילו לצאת בו יוצא.

שוע"ר סי' יד

ו השואל מחבירו טלית מצוייצת, חייב לברך עליו מיד, משום דאדעתא דהכי השאילו לו שיברך עליו, וכיון שאי אפשר שיברך ברכה המחוייבת על טלית שאולה, **אנן סהדי דנתכוין המשאיל בלשון המועיל**, ואם אי אפשר לו לברך עליו אלא אם כן היא שלו, הרי היא שלו במתנה על מנת להחזיר.

ט מותר להתעטף בטלית של חבירו שלא מדעתו, ואינו כשואל שלא מדעת דנקרא גולן ... **ניחא ליה לאינש שיעשה מצוה בממונו במקום שאין שם חסרון כיס**.

יא כשמתעטף בטליתו של חבירו שלא מדעתו, אין צריך לברך עליו, שהרי כאן לא שייך לומר דהוה כאלו נתן לו במתנה על מנת להחזיר, כיון שאין בעל הטלית יודע מאומה, אבל **אם ירצה לברך הרשות בידו**.

קונטרס אחרון שם סק"ג

הנה על דין זה דצריך לברך מיד כששאלה מצוייצת יש ב' טעמים, הא' נתבאר ברא"ש פרק ח' דחולין, משום דאדעתא דהכי כו' והוי כאלו נתן לו במתנה כו' ... הטעם הב' נתבאר ברא"ש הלכות ציצית, דלא פטרו טלית שאולה אלא מלהטיל בה ציצית, אבל אם שאלה מצוייצת **חייב לברך עליה מיד** ... וכן דעת הטור שלא הזכיר כלל טעמא דאדעתא כו' ... ולענין הלכה, **כבר נתבאר שדעת הט"ז והמגן אברהם לפסוק כטעם הראשון** ... אם כן הכל תלוי בדעת המשאיל.

שוע"ר סי' יז

ג ומכל מקום אפילו נקבות וודאים, וכן עבדים, **אם ירצו להתעטף בציצית ולברך, הרשות בידן**, כמו שנוהגין בשאר מצות עשה שהזמן גרמא. ויכולין לומר וצונו להתעטף בציצית אע"פ שהן אינן מצוין, מפני שהאנשים מצווים על כך, וגם הן כשמקיימין מצות שהם פטורים מהם, אעפ"י שאין להם שכר גדול כמצווה ועושה, מכל מקום קצת שכר יש להם לכן יכולות הן לברך.

שוע"ר סי' תרמט

א כל ארבעת המינים שהיה אחד מהן **שאול בידו** ... הרי זה **פסול ביום הראשון של חג מן התורה**, שנאמר ולקחתם לכם ביום הראשון וגו', ודרשו חכמים לכם משלכם להוציא את השאול.

שו"ע סי' תרנח

ג אין אדם יוצא ידי חובתו ביום ראשון **בלולב של חבירו שהשאילו**, דבעינן לכם משלכם.

פסקי הסדור סוף הל' ציצית

השואל טלית מחבירו יבקש ממנו שיתן לו במתנה על מנת להחזיר, **כדי שיוכל לברך עליה לדברי הכל**, כי מהיות כו'.

ספר המנהגים חב"ד ע' 66

כשנותנים הד' מינים לאחר לברך, נכון לאמר בפירוש שהוא במתנה על מנת להחזיר, ובפרט ביום הראשון, "והוא תועלת לנותן ולמקבל".